

Beleidsvoorstel 4: Professionele uitbouw van lotgenotencontacten voor adoptiebetrokkenen

Datum: 18/11/2022

Auteur: Werkgroep zorg en begeleiding

Onderwerp: Beleidsvoorstel 4: Professionele uitbouw van lotgenotencontacten voor adoptiebetrokkenen

Professionele uitbouw van lotgenotencontacten voor adoptiebetrokkenen

a) Wat willen we dat er aangeboden wordt?

Uitbreiding van lotgenotencontacten en ondersteuning van belangengroepen via incentives voor geadopteerden, adoptieouders en geboorte-/ eerste ouders

Er bestaat in Vlaanderen reeds een waaier aan verenigingen en groepen die geadopteerden en/of (kandidaat)adoptieouders samenbrengen. Zij organiseren activiteiten voor hun leden, hebben een breed netwerk en opereren laagdrempelig.

Deze verenigingen kunnen een projectaanvraag indienen bij Steunpunt Adoptie. Zo krijgen ze de kans om laagdrempelige activiteiten uit te werken voor hun leden. Daarnaast verbinden individuele adoptiebetrokkenen zich met bestaande netwerken, koepels, organisaties, (media)bedrijven, overheden om een zorgproject uit te werken of de samenleving te informeren over adoptie gerelateerde thema's. Ook zij krijgen de kans om een aanvraag in te dienen.

De oproep kadert in de beleidsactie 'uitbouw laagdrempelige nazorg' van Steunpunt Adoptie. De ondersteuning van Steunpunt Adoptie bestaat uit twee luiken: een financiële ondersteuning van € 500 per project en een begeleidingsaanbod. In onderling overleg wordt afgesproken of de groep begeleiding wenst van Steunpunt Adoptie en indien wel hoe dit eruit ziet.

Deze incentiveronde is jaarlijks met een budget van € 2000. Met meer middelen kan Steunpunt Adoptie deze ronde ofwel vaker doen, ofwel meer bestaande belangengroepen ondersteunen.

Voor wat geadopteerden betreft zijn volgende zaken belangrijk:

- versterking voor professionalisering van het huidige aanbod;
- de deskundig geadopteerden een prominente plek geven op de adoptiekaart;
- de organisatie van praatgroepen;
- de organisatie van themadagen/events: belangengroepen werken zelf initiatieven uit en kunnen subsidies krijgen via Steunpunt Adoptie;

- opleidingen voor de buddy's: Steunpunt biedt opleidingen aan waarbij de buddy's zich verder kunnen 'informereren' over bepaalde adoptiegerelateerde thematieken;
- budget vrijmaken voor deskundigheid van geadopteerden die hun expertise/ervaringen delen via een vrijwilligersvergoeding;
- a-buddy: aanbod op instagram of andere sociale media potentieel beter benutten en dynamischer maken.

Daar geadopteerden steeds opnieuw verzocht worden hun expertise gratis te delen moet het in de toekomst mogelijk zijn dat hier een financiële compensatie tegenover staat. Op zijn minst mogen verplaatsings- en andere onkosten vergoed worden naast de tijd die geadopteerden investeren om het adoptielandschap te versterken.

Voor adoptieouders zijn volgende zaken belangrijk:

- Het organiseren van laagdrempelige ontmoetingsmomenten, zoals praatgroepen, vormingsmomenten waar er naast een theoretisch kader voldoende ruimte is voor interactie, vragen stellen en ervaringen delen en themagebonden feedbackgroepen.
- Thema's die hierbij aan bod dienen te komen, zijn onder meer: het existentiële versus verworvenheid; principes van open adoptie; hoe praten met je adoptiekind, met je tiener, ... over adoptie; bijzondere aandachtspunten bij de verzorging van kinderen; hechting vanuit de ouders; verbindend spelen/ hechtingsbevorderend samenspelen van kind en ouder; adoptie & LGBTQIA+; praatgroepen met ouders die kinderen van de dezelfde leeftijdscategorie (vb. pubers); praatgroepen van ouders met kinderen met complex trauma / hechtingsproblemen; racisme en diversiteit; contact en overleg met scholen en leerkrachten: hoe pakken jullie dat aan; weerbaarheid; identiteit en het stimuleren en benoemen van talenten.

Het samenbrengen van eerste ouders is nog niet gestructureerd aanwezig in Vlaanderen en er dient voor gezorgd dat de nodige ondersteuning en aanmoediging wordt voorzien opdat ook eerste ouders binnen een veilige setting kunnen samenkomen.

Steunpunt Adoptie en Adoptiehuis kunnen, mits uitbreiding van middelen, ook inzetten op het verenigen, ondersteunen en uitreiken naar eerste ouders. Ze kunnen het verenigen van eerste ouders meer aanmoedigen. Merk op dat de drempel voor geboorteouders om zich kenbaar te maken hoog is, al is het onder lotgenoten. Het samenbrengen van geboorteouders is een proces dat afhankelijk is van het doorbreken van taboes over afstandname binnen onze samenleving, waardoor het geenszins een verantwoordelijkheid/verwachting kan zijn van SA en/of Adoptiehuis alleen.

Lotgenotencontacten voor eerste ouders zijn heel wenselijk, maar dit blijft moeilijk te bereiken doelgroep omwille van schuld, schaamte, taboe en geheim. Er moet goed nagedacht worden over hoe te operationaliseren zodat de drempel zo laag mogelijk blijft. Online mogelijkheid zoals chatgroepen etc moeten meegenomen worden in deze piste.

Op dit moment ontbreken onafhankelijke belangengroepen van geboorte-/ eerste ouders in Vlaanderen. De partners in de adoptiesector willen verder onderzoeken hoe aan deze nood kan worden tegemoet gekomen.

Praatgroepen en laagdrempelige ontmoetingsmomenten waarbinnen iedereen zich veilig voelt, zijn uiterst belangrijk. De reeds bestaande verenigingen werken momenteel grotendeels op vrijwillige basis en ervaringsdeskundigheid. Professionele en kwaliteitsvolle ondersteuning, inhoudelijk en/of financieel, waarbij toch de onafhankelijkheid van de reeds bestaande en/of nieuwe initiatieven gegarandeerd wordt, is broodnodig om deze vrijwillige én waardevolle initiatieven te kunnen laten bestaan, te laten groeien en versterken.

Naast versterking en ondersteuning van de verschillende lotgenotengroepen dient ook geïnvesteerd in het verbinden van deze verschillende lotgenotengroepen. Er kan geleerd worden van elkaar en nieuwe inzichten kunnen verworven worden.

b) Wat zijn de kerndoelstellingen?

De zorg voor geadopteerden uitbreiden om het algemeen welzijn van geadopteerden en adoptiegezinnen die hier nood aan hebben te verbeteren en ondersteunen en om personen die in nauw contact staan met geadopteerden te helpen in hun ondersteunende rol.

c) Waarom vinden we dit belangrijk? Op welke vragen en noden willen we een antwoord bieden?

Lotgenotencontacten voor geadopteerden hebben hun nut al bewezen, maar moeten nog worden uitgebreid en toegankelijk gemaakt voor alle geadopteerden. Ook adoptieouders hebben nood aan meer lotgenotencontacten. Voor eerste ouders ontbreekt dit aanbod nog nagenoeg volledig.

Lotgenotencontact is zeer belangrijk en verdient absoluut de nodige aandacht. Ervaringen delen met anderen en (h)erkenning voelen is nodig als het over complexe gevoelens gaat als adoptie, verlies, trauma, identiteit, racisme, ...

d) Voor wie is dit aanbevolen aanbod bedoeld? Specificeer zo concreet als mogelijk?

Voor geboorte-/ eerste ouders, geadopteerden en adoptieouders

e) Wie zal dit aanbod bieden? Wat zijn de ideeën hieromtrent?

Steunpunt Adoptie ism de (gefusioneerde) adoptiediensten

f) Licht de relevantie en de achtergrond toe. Welke (wetenschappelijke) literatuur en/of meningen van ervaringsdeskundigen steunen het belang van dit aanbod?

We kunnen hier verwijzen naar het expertenrapport interlandelijke adoptie (rubriek 2.2.2, "nazorg in het toekomstige model":

"Naast een professioneel aanbod aan nazorg is het ontwikkelen en investeren in een kwalitatief netwerk voor lotgenotencontact nodig voor alle directe betrokkenen. Dit kan onder meer door een betere afstemming van het bestaande aanbod van de Vereniging voor Adoptiekind en Gezin, het Steunpunt Adoptie, en a-Buddy op de noden van de verschillende betrokkenen. Ook kunnen de verschillende *stakeholders* in het werkveld samenwerken om trainingen te organiseren rond specifieke thema's zoals: de impact van discriminatie en racisme op de geadopteerden, het versterken van culturele competenties voor het adoptiegezin, of het behoud van de eerste taal naast het aanleren van het Nederlands."

g) Geef de impactanalyse weer. Wat zijn de verwachte gevolgen op vlak van de efficiëntie, het financieel kader, het regelgevend kader, ... ?

Er moet extra budget vrijgemaakt worden om oa sensibilisering, opvolging en uitvoering van vernoemde taken te verwezenlijken.

Steunpunt Adoptie krijgt meer taken te verwezenlijken, dus daar zijn extra werkkrachten voor nodig.